

PARIKKALAN KUNNAN KONSERNIOHJE

**Kh. 11.12.2017 / 222 §
Kv. 16.4.2018 / 3 §
Voimaan 1.5.2018 alkaen**

1. Kunnan omistajapolitiikka

Kunnan omistajapolitiikan tavoitteena on turvata kunnan pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjänteisyys ja pääomien käytön tehokkuus. Omistajapolitiikalla ohjataan käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisen pääomasijoitusten hankintaa, hoitoa ja luovutusta koskevaa päätöksentekoa kunnassa.

2. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti Parikkalan kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisössä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

3. Soveltamisala

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Parikkalan kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt (= enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä):

Tytäryhteisö 31.12.2017	Kunnan omistusosuus, %
Asunto Oy Kaivoniemi, Akonpohja	100,00
Asunto Oy Kaivotienvatro, Akonpohja	100,00
Asunto Oy Tarnalan kylätalo, Tarnala	100,00
Asunto Oy Vattrinne, Akonpohja	92,90
Parirealty Oy	60,00
Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttä Oy	55,48

Kunnan osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyritystä ja osakkuusyritystä.

Parikkalan kunnan osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt (= kunnalla on merkittävä omistusosuus ja huomattava vaikutusvalta):

Osakkuusyhteisö 31.12.2017

	Kunnan omistusosuus, %
Asunto Oy Hoviselkä, Niukkala	40,54
Kiinteistö Oy Pohjanlämpö, Parikkala	46,60
Asunto Oy Saaren Tulppaanipelto, Akonpohja	29,55
Asunto Oy Maironiemen Kaivorinne, Akonpohja	39,08
Asunto Oy Purokujansato, Särkisalmi	36,00
Asunto Oy Saaren keskus, Akonpohja	20,51

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Kuntayhtymä 31.12.2017

	Kunnan osuus, %
Etelä-Karjalan liitto	4,56
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon ky	4,05
Etelä-Karjalan koulutus ky	2,46
Itä-Savon koulutus ky	1,41

4. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan määräysvallassa olevien tytäryhtiöiden yhtiökokouksessa ja hallituksessa sekä muiden tytäryhteisöjen vastaavissa toimielimissä.

5. Konserniohjeen sitovuus

Kuntakonsernissa hyväksytyjä konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä muuta johdu.

Käytettäessä omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvien yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi kirjallisesti kunnanjohtajalle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

6. Kunnan toimielinten toimivallan jako

Kunnanvaltuusto

- määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset
- päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- hyväksyy konserniohjeen.

Kunnanhallitus

- nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin
- seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Lautakunta

- huolehtii erityistoimialaansa kuuluvista tehtävistä ja tytär- ja osakkuusyhteisöjen toiminnan seurannasta ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista yhtiön johdolle ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle.

Kunnanjohtaja

- johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan konsernipolitiikkaa
- vastaa konserniohjeen mukaan kunnanjohtajalle kuuluvista tehtävistä
- seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle
- seuraa kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kunnanhallitukselle.
- vaatii tarvittaessa hallinnossa olevalta edustajalta selontekoa yhtiön asioista

Tulosalueen päällikkö

- vastaa konserniohjeen mukaan tulosalueen päällikölle kuuluvista tehtävistä
- seuraa tulosalueellaan kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kunnanjohtajalle / kunnanhallitukselle.

7. Hyvä hallinto ja konserniraportointi

Hyvä hallinto

Kuntakonserniin kuuluvissa yhteisöissä on noudatettava hyvää hallintotapaa.

Hallintolain 28.1 §:n 5-kohdassa säädetään yhteisöjääviydestä, jota sovelletaan myös kunnan omistuksessa ja määräämisvallassa olevan yhteisön, kuten osakeyhtiön hallituksen jäseniin, jotka on valittu yhteisön hallintoon kunnan edustajina.

Osakeyhtiölain 6 luvun 4 ja 19 §:n mukaan hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa osallistua hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa ottaa osaa yhtiön ja kolmannen henkilön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, mikäli hänellä on siitä odotettavana olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa.

Lisäksi esteellisyydestä on säädetty kuntalain 97 §:ssä.

Toiminnan ja talouden suunnittelu

Konserniin kuuluva tytäryhteisö toimittaa kunnalle vuosittain kolmen vuoden taloussuunnitelman, talousarvion ja viiden vuoden investointiohjelman.

Ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi

Konsernitilinpäätöksen laatiminen edellyttää, että kaikkien konserniyhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi.

Aikataulut ja annettavat tiedot

- konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen tilinpäätöstiedot on annettava vuosittain hallintojohtajan antamien ohjeiden ja aikataulun mukaisesti
- viralliset, allekirjoitetut tilinpäätöslaskelmat ja tarvittava muu aineisto tulee toimittaa kunnan konsernitilinpäätösaineistoon.

Konserniyhteisöt ovat velvollisia tarvittaessa antamaan kunnalle sen pyytämät muut tiedot ja selvitykset.

8. Keskitetyt konsernitoiminnot

Hankinnat

Hankintalainsäädäntö edellyttää, että kuntien ja kuntayhtymien on kilpailutettava hankintansa.

Tytäryhteisöjen hankinnat kuuluvat julkisista hankinnoista annetun lain piiriin. Yhteisöt voivat hankkia tavaroita ja palveluja myös Etelä-Karjalan kuntien yhteishankinnan kautta ilmoittautumalla etukäteen kilpailutukseen. Mahdollisista yhteishankinnoista kunnan kanssa neuvotellaan erikseen. Yhteisöt noudattavat soveltuvin osin kunnan hankintaohjetta.

Henkilöstöpolitiikka

Konsernin tytäryhteisöt pyrkivät noudattamaan toiminnassaan soveltuvin osin kunnan henkilöstöpolitiikan periaatteita.

Riskienhallinta ja rahoitus

Kuntakonserniin kuuluvissa yhteisöissä pyritään noudattamaan kunnan kanssa yhteneväistä riskienhallintapolitiikkaa.

Investointien tilapäisrahoituksesta tehdään aina erillinen päätös kunnan hallituksessa ja tytäryhteisön hallituksessa.

9. Kuntakonsernin tarkastus ja valvonta

Konsernin valvonta

Tytäryhteisöt raportoivat kunnanhallitukselle toiminnastaan ja taloudestaan suhteessa valtuuston asettamiin tavoitteisiin.

Tarkastuslautakunnan tehtävät konsernin tarkastuksessa

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada käyttöönsä tytäryhtiön antamat tässä ohjeessa mainitut raportit.

10. Tytäryhteisöjen neuvotteluelvoitteet

Tytäryhteisön edellytetään hankkivan kunnan suostumuksen

- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttamiseen
- yhteisön toiminnan muuttamiseen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttamiseen
- merkittävään omaisuuden hankintaan ja luovuttamiseen
- omaisuuden kiinnittämiseen tai muun vakuuden antamiseen
- merkittävään lainanottoon
- yhteisön omaisuuden luovuttamisesta konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutumisesta
- muuhun sellaiseen toimintaan, mikä olennaisesti vaikuttaa tytäryhteisön toimintaedellytyksiin.

11. Tiedottaminen konsernia koskevista asioista

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen yhteisön tai säätiön toiminnasta silloin, kun se hoitaa kunnallista tehtävää.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolelta kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

12. Voimaantulo ja valvonta

Tämä ohje tulee voimaan 1.5.2018. Ohjeet hyväksytään tytäryhteisön yhtiökokouksessa ja saatetaan tiedoksi myös jokaisen niiden soveltamisalaan kuuluvan yhtiön yhtiökokouksessa ja muun yhteisön vuosikokouksessa.

Konserniohjeiden noudattamista valvoo kunnanjohtaja.